

Landstingsstyrelsen

Remissvar över ”Katastrofmedicin som en del av svenska insatser utomlands m.m.” - Ds 2013:7 - S2013/1545/FS

Landstinget i Jönköpings län har av Socialdepartementet beretts tillfälle att yttra sig över ovan rubricerade promemoria.

Förslag till beslut

att godkänna bifogat yttrande som svar till Socialdepartementet.

LANDSTINGETS KANSLI

Agneta Jansmyr
Landstingsdirektör

Mats Bojestig
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Regeringskansliet
Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar – Departementspromemoria Ds 2013:7 - Om katastrofmedicin som en del av svenska insatser utomlands m.m. – S2013/1545/FS

Sammanfattning

Socialdepartementet har inbjudit Landstinget i Jönköpings län att lämna synpunkter på promemorian ”Om katastrofmedicin som en del av svenska insatser utomlands m.m. (Ds 2013:7)”. Promemorian innehåller förslag till reglering av katastrofmedicinska insatser som en del i svenska insatser utomlands.

I promemorian finns även förslag som berör sjukvårdsinsatser i samband med sjöräddningsinsatser utanför Sveriges territorialgräns samt slutsatser och klarlägganden inom ett antal områden som berör Svenska Nationella Ambulansflyget, SNAM.

Bakgrund

Det är sex landsting som i huvudsak bidrar med läkare och sjuksköterskor till den internationella stödstyrkan, men personal kan i vissa fall komma från andra landsting som t ex Landstinget i Jönköpings län. I nuläget har Landstinget en läkare som är en resurs för Sveriges nationella ambulansflyg, SNAM.

Landstinget i Jönköpings län samtycker till ändringsförslagen som innebär:

- Att lagen innefattar personer med anknytning till Sverige. Därigenom överensstämmer katastrofmedicinska insatslagens personkrets med konsulära katastrofinsatslagens personkrets. En katastrofmedicinsk insats ska också kunna omfatta övriga nordiska medborgare och EU-medborgare, i samma utsträckning som gäller vid konsulära katastrofinsatser.

- Att katastrofmedicinska insatser i utlandet ska kunna ges även till personer från tredje land.
- Att beslut om att inleda eller avsluta katastrofmedicinska insatser får fattas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer (enligt gällande regler Myndigheten för samhällsbeskydd och beredskap, MSB). När det gäller beslut om medborgare i tredje land bör regeringen fatta dessa beslut.
- Att Socialstyrelsen tecknar avtal med lämpligt landsting om sjukvårdshuvudmannaskapet och vårdgivaransvaret för hälso- och sjukvård som ges utomlands med stöd av katastrofmedicinska insatslagen.
- Att all personal som medverkar i en katastrofmedicinsk insats bör göra det på villkor, som fastställs utifrån gemensamma principer vad gäller såväl beräkning av ersättning utöver den individuella lönen som försäkringsskydd.

Landstinget samtycker till föreslagen reglering av hälso- och sjukvårdsinsatser som förekommer i samband med sjöräddningsinsatser i de delar av havet som ligger utanför Sveriges territorium och där sjöräddningen ankommer på svenska myndigheter.

Kommentarer/påpekanden

Inga särskilda undantagsregler föreslås i promemorian avseende arbetsmiljö- och arbetstidsregler. Personalens behov av skydd i dessa avseenden bör beaktas vid planeringen av framtida insatser. Det föreslås inte heller något när det gäller uppföljningsansvaret för den personal som medverkar i en insats.

- I dag är anställningsvillkor, försäkringar m.m. oklart och det är av största vikt att denna fråga löses. Detta för att alla som arbetar i stödstyrkan ska få samma anställnings- och försäkringsvillkor under en katastrofmedicinsk insats utomlands, samt likvärdigt skydd för patienterna.
- För landstings- respektive statligt anställda gäller olika försäkringar och försäkringsvillkor vid tjänsteutövningen. Både landstings- och statligt anställda kommer i regel att tillsammans medverka i katastrofmedicinska insatser. En rimlig utgångspunkt bör vara att de omfattas av likvärdiga försäkringar.
- Det är viktigt att det finns ett skrivet avtal som beskriver ansvaret för uppföljning av insatspersonal (t ex vid rehabilitering).

LANDSTINGSSTYRELSEN

Håkan Jansson
Landstingsstyrelsens ordförande

Agneta Jansmyr
Landstingsdirektör

Promemorians huvudsakliga innehåll

I promemorian, som utarbetats inom Socialdepartementet, föreslås att den personkrets som kan komma i åtnjutande av katastrofmedicin som en del av svenska insatser i utlandet ändras från att avse personer med hemvist i Sverige till personer med anknytning till Sverige. Därigenom överensstämmer katastrofmedicinska insatslagens personkrets med konsulära katastrofinsatslagens personkrets. Beslut om insatser enligt detta förslag får fattas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer (enligt gällande regler Myndigheten för samhällsskydd och beredskap). Vidare föreslås att katastrofmedicinska insatser i utlandet ska kunna ges även till personer från s.k. tredje land. Beslut om insatser som sker på begäran av tredje land ska fattas av regeringen.

I promemorian föreslås även en reglering av de hälso- och sjukvårdsinsatser som förekommer i samband med sjöräddningsinsatser i de delar av havet som ligger utanför Sveriges sjöterritorium och där räddningstjänsten ankommer på svenska myndigheter. Även förslag till reglering av kostnadsansvaret för sådana hälso- och sjukvårdsinsatser presenteras. De landsting som medverkar i sjöräddningsinsatser i aktuella delar av havet ska ha rätt till skälig ersättning av staten.

Vidare föreslås att Socialstyrelsen, som ansvarar för den medicinska delen av en katastrofinsats utomlands, tecknar avtal med lämpligt landsting avseende sjukvårdshuvudmannaskapet och vårdgivaransvaret för sådana hälso- och sjukvårdsinsatser som ges utomlands med stöd av katastrofmedicinska insatslagen.

I övrigt innehåller promemorian slutsatser och klarlägganden inom ett antal områden av betydelse för katastrofmedicinska insatser och insatser med det Svenska Nationella Ambulansflyget, SNAM. Det handlar om bl.a. jurisdiktionsfrågor och rättsligt skydd av personalen, om SNAM kan erbjudas till annan stats regering eller internationella organisationer, tillsyn och ersättning för vård-

Planeringsdelegationen §§ 77-97

Tid: 2013-05-28, kl 09:00-14:30

Plats: Landstingets kansli, sal A

§ 88 *Katastrofmedicin som en del av svenska insatser*

Dnr *utomlands m m – Ds 2013:7 – S2013/1545/FS –*

LJ2013 *remissvar*

/329

Landstinget i Jönköpings län har av Socialdepartementet beretts möjlighet att yttra sig över ovan rubricerade promemoria.

Beslut

Planeringsdelegationen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att godkänna bifogat yttrande som svar till Socialdepartementet.

Utdrag: Landstingsstyrelsen

Vid protokollet

Siw Kullberg

Justeras

Håkan Jansson

Rätt utdraget,
Intygar

Lena Sandqvist